

2261:6

2261:6

KUNGL. UNIVERSITETETS BIBLIOTEK

UPPSALA

Landsmålsarkivet

Norbotten

Övertulsa m

Enequist, Gerd 1929.

Barkbröd (upps. med led-
ning av ULMA: 19)

2 H. 4c

2261:6

Enc. OSD

BarkbrödÖver-luleå
socken

Det var 67 vi åt barkbröd, och det var i
Brobyn, där jag är barnfödd.

Från Brobyn.

Dom fällde björk och ro bort näret med en
kniv och tog bort barken med en kniv eller ett
skavjärn (skavjärn), skavjärnet såg ut som en
kniv med skaft i bägge ändarna. Barkskivorna
lä dom i vatten (barkstjivlen lä dom ~~na~~ vätula),
och där fick det ligga i tre dagar och dragas ur
(dragas-ov). Efter tre dagar skulle man byta
vatten och skölja (stj^ö); det vattnet fick stå ett
dygn, och då var det att ta upp och torka dem i
bakugnarna; den öldades. När det var torrt, skulle
man först hamma sönder det med en hammare
(fost hamra-sönder-u va-n h^ömar), så det blev
smått. En del hade stötar (stötar) som en kärna
och stötte med stöten med hästskoqitarna på; det
hette fjäna u stötar. Man slog med hammaren på

Landsm. Upps. 2261:6
G. Enequist. 1929. ÖVERLULEÅ

NB.

Frgl. 19

en låda. Då bar det so till kvarnen (isa kvägo)
och mala. Dom hade skvaltkvarnar (skväl^äkwäglan)
Man skulle alltid ha eld i kvarnen, så man
kunde stänga ned en brand (brät) under kvarn-
huset genom en erkone lucka, för att inte
Trollet skulle ta fast kvarnen. Man stängde
ned den, bara om hon stanna kvarnen.

En del hacka kalmen små och mol till
vijöl. Rågkalmen (råk^ökalmen) var bäst.

Jag har inte hört, att dom använde mösan

Karl Nordberg

Storsand den 3 aug 1929

Gerd Enequist

Meddelat av Karl Nordberg, f.d. hemmansägare, Storsand, född i Edefors 1858,
uppfostrad i Brobyn, Överluleå. (jfr acc.)

Landsm. Upps. 2261:6
G. Enequist. 1929. ÖVERLULEÅ

NB.

Frgl. 19